

Velja po pošti:
za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 28.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnishvu:
za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petstirvsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upravišškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Vlada v zadregi.

Dunaj, 29. aprila.

Finančnega ministra načrt, ki ga je »Slovenec« obširno pojasnil, je zadel ob odpor. Iidi pri vladnih strankah. Višji žgajnarini se češki in moravski poslanci ravno ne upirajo, pač pa višjemu davku od piva. In to je tudi naravno. Še večje pomisleke imajo mnogi poslanci proti vladni zahtevi, naj bi se dežele odpovedale vsem nadaljnim državnim zahtevam. Zato je danes še veliko vprašanje, ali sedanja vlada spravi pod streho svoj finančni načrt. A ta kletet še ni tako nevarna za vlado. Mnogi poslanci bodo gotovo raje glasovali za vladni načrt, nego deželam odrekli celih 106 milijonov kron na leto. V večji zadregi pa je vlada, ker ne more pred parlamentom opravičiti novega, četudi le začasnega dolga. Koncem svečana meseca so namreč izdali zakladnih zadolžnic za 220 milijonov kron. Kakor sem že obširno poročal o tej kreditni operaciji, gotovo ni nobenega dvoma, da je vlada za mobilizacijo potrebovala denar. Nekaj časa je dajala za armado predplačila iz blagajen, ki pa so se s časom le izpraznile. Zato je morala vlada iskati posojila na denarnem trgu. Nikakor pa vlada ne more opravičiti formalnega svojega postopanja. Prezrla je namreč ustavne pravice parlamenta, kateri edini bi mogel vlado pooblastiti za tako veliko posojilo. Vladni izgovor nikakor ne drži, da bi od parlamenta ne dobila pooblastila. Ako je dobila voj. novince, dobila bi bila tudi dovoljenje za posojilo. Vlada se izgovarja, da so ravno tedaj v zbornici trobili češki radikalci. Da, pa ne proti posojilu za mobilizacijo, marveč proti jezikovnemu zakonu. Izgovor vlade je torej jalov. Pa tudi sicer vlada ni korektno postopala. Izdala je zadolžnice za 220 milijonov, in sicer na račun raznih kreditov za železnice, uravnave rek in tržaško pristanišče. Tako ima vlada v smislu zakona iz l. 1901 pravico izdati 75 milijonov za uravnavo rek (vodne ceste), po zakonu iz l. 1905 za lokalne železnice 1,342.000 kron, za izredne vojaške potrebe v smislu delegacijskega sklepa z dne 19. svečana 1907 nekaj nad 141 milijonov, dalje za tržaško pristanišče 41 milijonov, v smislu zakona iz l. 1907 za lokalne železnice zopet 19 milijonov, za podaljšanje dolenske železnice do ogrske meje in v Dalmacijo 30,721.500 kron. In na ta račun je vlada izdala zakladne zadolžnice, dasi le-tos novega posojila na noben način ne more porabiti za določene namene. In če

tudi odštejemo 60,900.000 kron, katere je bila vlada že lani izdala iz blagajničnih preostankov, ostane skoraj še 160 milijonov posojila, za katere od parlamenta nima formalnega dovoljenja. Vsa današnja razprava v proračunskem odseku se je sukala o vprašanju: Ali je vlada postopala pravilno in ustavno, ko je brez parlamenta najela državno posojilo? Noben poslanec danes v odseku ni imel poguma trditi, da je vlada postopala korektno. Jasno je ko beli dan, da je prezirala pravice parlamenta, ki ga je razpodela, da se izogne neprijetni razpravi. Finančni minister dr. vit. Bilinski je danes trikrat zagovarjal svojo kreditno operacijo, toda prepričal ni nikogar. Tudi člani vladne večine so bili v največji zadregi, zagovarjajoč protustavno vladno postopanje. Seveda velja za vladno večino znano načelo: »Der König absolut, wenn er meinen Willen tut«. Navzlic temu pa vlada danes v odseku ni imela večine, ker so bili odsotni mnogi člani. Pridobili so nekatere omahljivce za predlog, da se glasovanje odloži do prihodnje seje. Ta predlog je obveljal, in vladnim pristašem se je odvalil težak kamen s pritrlih src. Do bodoče seje bodo že sklicali vse svoje na krov. V opoziciji proti vladi so člani »Slovanske jednote«, Rusini in socialni demokratje, ki so bili danes navzoči skoraj polnoštevilno.

Narodno-gospodarski odsek
je sklenil glede na obrtno novelo, da se je o predlogi takorektno posvetovalo, da je zadeva zrela za zbornico. Pri posvetovanju o predlogu glede na izpremembo nezgodnega zavarovanja je postal odsek nesklepčen.

Socialno-zavarovalni odsek
je dokončal glavno razpravo in sklenil, da se prične podrobna razprava. Na predlog dr. Drexla se je izvolil pododbor 21 članov. Za glavnega poročevalca je bil izvoljen Drexel in šest poročevalcev o podrobnih vprašanjih.

Zagrebska protisrbska sodna razprava
pride v razpravo. »Slovanska jednota« je namreč sklenila, da se vloži Masarykov nujni predlog glede na kričeče postopanje pri zagrebski veleizdajniški protisrbski razpravi. Predlog utemljuje Masaryk, za njim govore Redlich, Laginja, dr. Krek in Nemeš.

Odškodnina Turčiji.
Skupni finančni minister je vzel 36-milijonski predlog pri avstroogrskem konsorcijski zemljiško-kreditnega zavoda na račun 55-milijonske odškodnine Turčiji. Ostanek se pokrije z akcijo obeh državnih polovic.

Avstrijski dreadnoughti.
Med poučenimi poslaniškimi krogi se trdi, da bo zahtevala vlada v delegacijah 400.000.000 K za zgradbo dreadnoughtov. Višina te vsote pomenja, da se bo zgradilo sedem dreadnoughtov.

Izobraževalno delo.

Ustanovni občni zbor »Slov. kat. izobraževalnega društva v Črnomlju
se je izvršil v nedeljo, dné 25. t. m., prav častno. Občni zbor je otvoril domači vč. gospod župnik Stanko Pehare, ki je pozdravil prav prisrčno vse navzoče kakor tudi zastopnika iz Ljubljane dr. Rožiča in odposlanca iz Metlike g. kaplana Dostala, iur. Adlešiča in tovariše. Gosp. župnik je razložil pravila poslušalcev, nakar se je izvolil odbor. Predsednik novega društva je g. župan Mat. Skubic iz Črnomlja in ostali odbor iz mesta in okolice. — Program društva je razvil v izbranih besedah g. iur. Malnerič, nakar je govoril dr. Rožič o potrebi izobrazbe, o pomenu izobraževalne in gospodarske organizacije ter navduševal navzoče za vztrajno in požrtvovalno delo na polju skupne kršč. socialne organizacije. G. iur. Adlešič je nato govoril o praktičnem pomenu organizacije s posebnim ozirom na gospodarsko organizacijo Bele Krajine. — Lep dan je bil to za Črnomelj in okolico, kakor tudi za celo Belo Krajino. Slov. krščanska socialna organizacija je storila z novim društvom velik korak naprej. Lepo društvo se bo, kakor je upati, krepko razvijalo, kajti takoj je pristopilo k društvu 70 članov. Tudi pripravljavni odbor za ustanovitev telov. odseka se je po novi inicijativi poživil vsled navduševalnega govora kaplana Dostala. Petje bo de učeval in vodil gosp. kaplan Kubinek. — Društvu želimo uspeha in božjega blagoslova. Na ustanovnem občnem zboru je bilo okrog 100 udeležencev, med njimi mnogo narodnega ženstva in tudi odličnih gospá iz mesta.

Komorni večer.

Vsekako lep in precejšen napredek za naš glasbeno-kulturni razvoj, da so se jeli zadnji čas v slovenskem središču, v Ljubljani, poleg velikih pevskih in simfoničnih koncertov prirejati tudi komorni večeri. Vsakoga mora veseliti zlasti dejstvo, da razpolagamo že z domačim izbornim kvartetom na lok.

V sledečem podajamo poročilo o komornem večeru dné 28. aprila.

Gg. Rezek (I. violina), Kučera (II. violina), Talich (viola) in Bilek (cello) so se kar častno reprezentirali kot enotnoubran in umetniško izšolan kvartet. Prav precizno in elegantno, — rekel bi — z nekakim respektom do velikega mojstra so proizvajali Mozartov kvartet v B-duru. Posebno nam je ugajal menuet, ki je iz njega dihal pristna Mozartova gracioznost in naivna prisrčnost. Istotako adagio, iz katerega omenjam zlasti krasno stransko temo, nastopajočo najprej v I. violini in potem kot imitacija v čelu. — Čim nas je izvajanje Mozartovega kvarteta popolnoma zadovoljilo, nas je izvajanje Dvořakovega (v F-duru) naravnost presenetilo. Dvořaku smo pač bližje nego Mozartu. Čisto naravno je torej, da so se gg. člani našega kvarteta še z večjo vne-mo ugloabili in še z večjo dovršenostjo igrali Dvořaka nego Mozarta. Najlepša sta bila II. stavek (Lento) z veleposojenim pp v zadnjih taktih in pa končni stavek (Finale. Vivace ma non troppo), ki so ga gg. člani kvarteta vsled ponovnega burnega aplavza morali ponoviti.

G. Bilek se je v Griegovih a-mol sonati pokazal izbornega čelista. Ze v prvem stavku je bil jako dober in v vsakem naslednjem še bolj. Niti v tehničnem niti v kakem drugem ozirom mu ni česa očitati. Bil je velik užitek ga poslušati. Ze ta instrument, ki ga je imel sedaj na razpolago, je v resnici pel pod njegovimi prsti; kaj še le, če bi imel boljše!

Poleg g. Bileka smo imeli priliko občudovati tudi g. pianista Trosta, ki je že kot spremljevalec prav dobro izvršil svojo nalogo. Le na par mestih v začetku prekrasne Griegove sonate se nam je zdelo, da je stopil s svojo igro malo preveč v ospredje in deloma zatopil čelista. Sicer pa moramo reči, da je spremljal z veliko sigurnostjo in rutino in se vobče znal fino prilagoditi čelistu. Še lepše in jasnejše pa je odkril svoje izredne pianistiško-umetniške zmožnosti v proizvajanju Chopinove balade v f-molu. Nismo se nadejali te spretnosti v tehniki in tako finega interpretiranja težke Chopinove skladbe. Čestitamo g. Trostu k uspehu, in če se obistini, da pojde, — kakor čujemo, — na praški konservatorij se še izpopolnjevati, se že naprej veselimo njegove lepe bodočnosti in računamo nanj, da posveti domovini svoje moči.

Omeniti moramo še gospodično Miro Zupančevno, ki je lepo zapela tri pesmi: Schumannovi: a) Tega ne morem umeti in b) Noč vsako in Brahmsovo Uspavanko. Ima čeden in primeroma dokaj krepek glas (mezzosopran). Prav ljubke so bile vse tri pesmi. Tretjo bi bili radi še dlje poslušali. Želeli bi si bili pa na

LISTEK.

Revizor.

Ta slavna komedija Gogoljeva se je igrala 21. in 22. t. m. v telovadnici kranjske gimnazije. Igravci so bili dijaki. Komedija se je doigrala jako dobro. Za Gogoljevo stoletnico se je uprizorila njegova svetovnoznana satira, ki je kljub temu, da je preživela že več kot pol stoletja, vedno še čila in mlada, krepka in polna življenja. Ostre so puščice, ki jih strelja lok Gogoljeve satire, še ostreje so besede, ki karakterizirajo tedanje Rusijo in kot nož se ti zareže v dušo spoznanje, da so vsi uradniki in dostojanstveniki, ki leži v njih rokah sreča naroda, bebi in še do skrajnosti korumpirani povrh.

Absolutno najboljši je bil Dobčinski; bil je edini, ki je povsem »prinesel« vsako nuanco in ki kljub svoji debelo-komični vlogi ni pozabil tega, da ni on glavni junak in je diskretno, a če je bilo potrebno, pa tudi ostro pointiral svojo vlogo. Izvel jo je konsekvnto, nikdar ni stopil izven okvira svojih zmožnosti in tudi ne izven mej, ki jih stavi dobro »igranje na roko«. Njegova prirojena komika in salve smehu vzbujajoči eksterijér bi se podal celo v Ljubljani. — Glavar je bil relativno naj-

boljši. Eden onih redkih diletantov je, ki mu ni mimika muka, ampak ki vé, da se včasih z enim samim srepim pogledom opravi več, kot pa s tulečim kričanjem. Tudi glede modulacije glasu se je potrudil, seve fines ni bilo, pa saj je še na ljubljanskem odru, izvzemši Borštnikovo in Dragutinoviča, najdemo v sto slučajih enkrat. Prav dobro mu je pa pristojal njegov seriozni glas in seriozni nastop. — Drugi komik igre, Bobčinski, je pa bil preveč agilen in je poleg svoje vloge igral še drugo ulogo — improvizirano. Znano je, da so naše narodne igre dobile marsikako dobro pointo šele pri skušnjah, po improvizacijah Verovška: torej ekstemporanje ni vsikdar v škodo igri, posebno, če se obvlada ulogo tako dovršeno, kot jo je memoriral ravno Bobčinski. A »Revizor« je klasična igra in za vse skoke preko dovoljenih mej ni prostora v pojmu »klasičen«. — Dobri v maski in igri so bili šolski nadzornik Hlopov, sodnik Lapkin-Tapkin in poštar Špokin. Hlopov je bil tip bojazljivega, a kolikortoliko poštenega človeka, ki je posebno v 4. dejanju pogodil zadrego, da se mu je malone trgal glas. Sodnik je imel karikirano masko in bi bil lahko dosegel večji uspeh, ako bi bil važno akcentuiral, nevažno pa govoril s pol glasa. Poštar, s svojo simpatično masko, je vplival na soigravce s svojim energičnim nastopom bodrilno. — Epized-

ne vloge so bile v rokah nižjegimnazijcev, ki so brez pretiravanja držali s starejšimi kolegi korak. Nihče ni opešal; Sergij, Vazilij in pikolo imajo brezdvomno talent za oder.

Glavna uloga Hlestakova, revizorja, je silno težka. Gentlemanski nastop; forsiranje od stavka do stavka; domišljajnost, ki se spremeni v resnično prepričanje o sebi; vagabund, ki postane pustolovec; mož, ki vpliva nanj stopnjevale alkohola in ki govori o vsem, kot ekspert o svoji stroki, ki pa zna vsako blamažo zakriti z brezprimerno nonchalanco, vse to so komplicirane prednosti vloge, ki jo Zaccani, Bassermann, Kainz znajo mojstrsko kreirati. Kdo zahteva od osmošolca, ki stopi prvič na deske, mojstrske igre, zadovoljen mora biti vsakdo, če vidi pošten trud in nekaj prožnosti duha in kretenj. In v tem nas je Hlestakov docela zadovoljil, kakor nas je njegov sluga Otip iznenadil.

Vsled tehničnih težkoč se je izpustilo par prizorov, v katerih nastopajo ženske (dve ulogi). Igralo se je v klasični maniri Devrienske in Shakespearske tehnike, kot je tudi igra zahtevala, ki se ni modernizirala. Ostali so dolgi monologi in drugo. Saj je bil spomin Gogoljeve stoletnice.

Pred igro je zapel gimnazijski mešani zbor (krog 80 pevcev) Nedvedov »Obla-

kom« in Foersterjev »Naše gore«, posebno druga pesem je ugajala, kot je sploh glasbeni del večera, piéce orkestra »Sloga«, občinstvu dobro ugajal.

Z malim moramo biti v provinci zadovoljni, zato se tudi ne smemo hudovati, če nismo videli nič velikanskega, a nekaj precejšnjega smo vendarle doživeli. Nismo pisali v superlativih, kdor pa je bil sam navzoč, ta bo vedel, da je poročilo resnično in objektivno. Hvala, ki je pa za služena, je tisočkrat več vredna, kot pa nezasluzeno »prekašanje samega sebe« ali »ultra-mojstrstvo«. — Splošno smo bili s prireditvijo prav zadovoljni. Dijaki so sicer prvič javno nastopili, a nastopili so. In to je važen moment vzgoje. Posrečil se je ta prvi nastop, in to je veliko. Pa baje bo tudi 200 do 300 kron čistega, revnim dijakom v pomoč in podporo.

Želeli bi, da bi se vsako leto uprizarjale igre, ker so velikega pomena za našo mladino in važen dogodek v življenju dijaka. Pristno navdušenje, ki je prepojeno z ljubeznijo do dela, je več vredno, kot eventualni nedostatki mladih diletantov. Telovadnica je bila nabito polna in občinstvo je s svojo navzočnostjo in pohvalo dalo mladini, kvišku in naprej hrepenečim in izobrazbe željnim igravcem, moralno plačilo.

A. R.

vsak način malo več življenja v izražanju in predavanju.

Mala dvorana »Narodnega doma« je bila polna občinstva. — Uslojani si izreči samo še skromno željo, naj bi to zanimanje za komorno glasbo ostalo med našim občinstvom še v bodoče, in naj bi se taki večeri s prihodnjo sezono, če le mogoče, prirejali še bolj pogosto nego doslej.

S. P.

Nizozemska kraljica povila princezinjo.

Brzjavka iz Haaga javlja: Danes zjutraj je kraljica Viljemina povila princezinjo.

× × ×

Nizozemska kraljica Viljemina je silno priljubljena med ljudstvom, ki je sploh globoko udano svoji domači kraljevi dinastiji. Za njenega moža, princa Henrika, se ljudstvo niti ne zmeni — ima ga za brezpomembnega tujca. Le sedaj, ko je pričakovala kraljica veselega dogodka, je ljudstvo začelo malo gorkeje čutiti za princa in je minoli ponedeljek njegov rojstni dan prvikrat veselo praznovalo z raznimi slavnostmi, razsvetljavo itd. Zanimivo je čitati, s kakšno ginljivo ljubeznijo, s kakšnim veseljem je vse nizozemsko ljudstvo čakalo trenutka, ko streli naznanilo rojstvo tako zaželenega prestolonaslednika ali vsaj prestolonaslednice. Na Nizozemskem velja namreč prestolonasledstvo tudi za ženske člane dinastije. Vsa mesta so poslala dragocene darove, a tudi vsaka najmanjša vas je položila svoj dar. Zibelk in igrač je došlo brez števila in se bodo kasneje najbrže razdelile med revne porodnice.

Reforma na Turškem?

Mladoturki imajo zdaj svojega Mohameda V., menda idiota, kakršnega rabijo, da lahko neomajano vladajo. Pa mu še ne zaupajo, kajti sklenili so, da mora še enkrat priseči in sicer pred celim narodnim zborom, pred poslansko zbornico in senatom, katerega predsednik je stari, premeteni Said-paša, svojčas pomagal Abd ul Hamidov, zdaj pa ustavoverec come il faut... To bodo lahko dosegli in Mohamed V., katerega je imel Abd ul Hamid skoro 20 let interniranega, tako da se je siromak čisto pobelil, bo po prisegi životaril dalje v svojem haremu ter ondi zapravljal še tisto malo pameti in moštva, kar ga še ima.

Gre se za mladoturke, oziroma za njih konvent in armado, ki v resnici vlada. Konvent ne bo smel dolgo moriti nasprotnike, ker se giljotina kmalu skrlja. Istotako vojaška diktatura ne bo držala, kajti pretorianstvo, zlasti še, če vlada en sam del armade, se nikoli ni obneslo. Zdaj bo treba v resnici kaj napraviti.

Če bodo mladoturki vstanu ljudstvo vzgojiti za ustavo, je veliko vprašanje. »Berliner Tagblatt« pravi, da so mladoturki naravnost pripadniki framasonske lože, pri odstranitvi Abd ul Hamida pa da je igral veliko vlogo veliki mojster španskih lož, juđ Corasso, ki ima organizirane takozvane španiole v Makedoniji. Kako bodo ti ljudje mogli mohamedancem vcepiti zmisel za ustavno življenje, si ni lahko predstavljati. Za mohamedance je sultan prejkolesj kalif, ki vlada v imenu Aliahovem, država je teokracija, bogovlada. Mladoturki niso niti zdaj, ko so gospodarji Carigrada, mogli mimo tega. Treba je bilo fetve Šejk-ul-izlama, da so odstavili sultana in sklicevati so se morali pri tem na koran.

Koran ni evangelijski. Evangelijski nikjer ne dela pravne razločka med verniki in neverniki; vsi smo enakopravni — koran pa pridiguje izrečno politično, kulturno in socialno neenakost med verniki in neverniki. In tak narod naj se vzgoji za ustavo! Saj mladoturki še tega niso mogli izpeljati, da bi kristjani »smeli« v armadi služiti!

Pri Japoncih je bilo drugače. Prvič njihovo verstvo ni tako ekskluzivno kakor je koran, drugič pa je narod enoten. Ne tako v Turčiji. Mladoturki hočejo v Makedoniji uvesti svet režim, vse centralizirati in poosmaniti šolstvo. To pa ne bo šlo.

In končno: Mala Azija in Arabija sta danes bolj kot kdaj ločeni od centra, Carigrada. Indolentni, leni, fanatični, za vsak duševni in gospodarski napredek nespregledljivi čestilec prerokov v Anatoliji nima pojma o visokih rečeh, ki so jih prinesli mladoturki iz Pariza in naučili iz francoskih knjig.

Edino prava reforma za Turčijo je: Osvoboditev krščanskih narodov v Makedoniji ter popolna avtonomija Albancev, Sircev, Armencev in Arabcev. Le na tem temelju se bodo dale zasejati nove ideje.

Abdul Hamidovo pregnanstvo.

Bivši sultan Abd ul Hamid je bil med vožnjo iz Carigrada v Solun zelo pobit. Ponoči je premišljeval, spal ni, le časih dremal. Solunska postaja je bila zastražena po vojakih. Sultan je vidno utrujen

izstopil iz železniškega voza in se podal v kočijo, ki ga je čakala. Peljal se je skupaj s princema, svojima sinovoma. Močna kavalerijska straža je spremljala med vožnjo sultanovo družbo. Sultanove žene so odrgnile pajčolan in radovedno gledale skozi okna. V vili Aladini je sprejel Abd ul Hamida solunski vali in pa general Robilant, ki je prej bival v vili, ki so jo z največjo naglico v zadnjem trenutku pripravili za nove stanovalce. Iz bližnje restavracije so morali ponoči pripeljati postelje in jedila. Abd ul Hamid je 29. zgodaj zjutraj vstal in si ogledoval skozi okno lepo solunsko okolico. Veliko radovednežev je izkušalo priti k vili, a zapodile so jih vojaške straže.

Ali postavijo Abdul Hamida pred sodišče?

Mladoturški odbor je natančno dogajal, da je nameraval sultan Abdul Hamid napraviti krvavo klanje v Carigradu on dan, ko je vdrla solunska armada v Carigrad. O Abdul Hamidovi usodi dohajajo iz Carigrada poročila, ki si nasprotujejo. Z vsvo odločnostjo se na eni strani trdi, da postavijo Abdul Hamida pred sodišče, ki ga najbrže obsodi na smrt, na drugi strani se pa zopet naglašja, da Abdul Hamida ne postavijo pred sodišče, marveč ostane v prognanstvu in se jamči za njegovo življenje. Poveljnik straže, ki ščiti bivšega sultana, je postal major generalnega štaba Ali Feti. O podrobnih navodilih glede na Abdul Hamidovo prognanstvo, bo pa še sklepal narodni svet.

Novi sultan

bo moral še enkrat priseči na ustavo pred narodnim svetom. Nadalje dobe svobodo vsi ženski in moški sužnji, ki so jih dobili v Jildicu. Konfiskovati nameravajo tudi premoženje onim, ki ne bodo dokazali, da so si ga pod staro vlado pridobili na pošten način. Novi sultan Mehmed V. je izjavil, da želi mal priprost dvor. Mahmud Šefket paša dementira vsa poročila o Mehmedovih razgovorih s časnikarji. Dementirajo se tudi poročila, da pripravlja princ Buran Edin vstajo v Mali Aziji in poročila o protisultanu. Izpustili so tudi na svobodo princa Šaba Edina. Nekdanji višji vezir Kiamil paša je že na varnem v Egiptu.

Kaznovani Abdul Hamidovi pristaši.

Pred zbornico in na Pera-mostu bodo za svarilo obesili na smrt obsojene upornike. Ustreljen me bo nihče. Poročila o pomiloščenju so neutemeljena. Z novim sultanom je dogovorjeno, da kaznujejo glavne voditelje revolt 13. in 27. aprila. Jildiške osebe kaznujejo in eksilirajo. Z zapeljanci ne nameravajo postopati strogo, Dementirajo poročila, da je že bil obsojen Abdulov višji evnuh Nadir-aga.

Adana

je malone popolnoma vpeljena. Poklanjih je bilo veliko Armencev. Misijski zavodi jezuitov in jožefink so deloma sežgani. Sežgan je tudi protestantski misijski zavod.

O položaju

je izjavil Ahmed Riza, da so končane Abdul Hamidove spletke. Kdor se dotakne ustave, zgubi življenje. Novi sultan je prešinjen ustavnega duha. Njegovo »visoko izobrazbo« bodo izpoznali še vsi podaniki. Makedonski narodi dobe cerkveno in šolsko avtonomijo. Mogoče je, da obišče novi sultan evropske dvore.

Inozemstvo.

Severnoameriški predsednik Taft je čestital brzjavno novemu sultanu, državni departement pa je priznal Mehmeda V. — V sled turških dogodkov so razburjeni indijski mohamedanci.

Boj med Črnogorci in Turki.

V Ogradijenici, štiri ure od Plevlje, se je vršil boj med neko črnogorsko četo in turškimi vojaki. Črnogorci so izgubili voditelja in enajst mož. Turške izgube niso znane.

Rusija izrabi položaj.

Rusija je pomnožila vse posadke ob turški meji in hoče izkoristiti sedanji položaj za prevoz skozi Dardanele.

Turška revolucija in Perzija.

Carigradski dogodki so poslabšali položaj v Perziji. Člani enžimena so odklonili šahov predlog, da se uvede ustava na podlagi šerijata. Lakota grozno gospodari. Evropci so vznemirjeni vsled anarhičnih perzijskih razmer. Iz Urmije že tri tedne ni došla konzularna pošta.

Volivno gibanje na Štajerskem.

š Dolič. V tem kraju še nismo imeli političnega shoda, zato si lahko mislite, kako veselje nas je navdalo, da K. Z. ni pozabila na naš kraj. Obširni prostori Jastrobnirove gostilne so bili že pred napovedano uro natlačeno polni. Govoril je na shodu g. Pušenjak iz Maribora. Njegova izvajanja so našla med zborovalci velik odmev in so celo nasprotniki izjavili, da so šele sedaj prav spoznali K. Z. in da popolnoma odobravajo nje program.

š Sv. Andraž pri Velenju. Bilo je zbranih nad 100 mož in mladeničev, da se

pogovore o volitvah. Predsedoval je kmet Biagotinšek, govoril je Vlado Pušenjak. Uspeh isti, ko v Doliču.

š Skale. Shoda K. Z. se je udeležilo nad 300 oseb. Predsedoval je shodu župan Kovač, govoril je kandidat K. Z. dr. Verstovšek. Vkljub temu, da so nasprotniki poslali na shod razbijače shodov, se je vendar isti izvršil v najlepšem redu.

š Šostanj. Pri Rajsterju se vršeci shod K. Z. je bil mnogoštevilno obiskan. Govorili so kandidat K. Z. dr. Verstovšek, urednik Cenčič in župnik Rožman. Predsedoval je shodu g. Miha Skruba.

š Gorenje. Na tukajšnjem shodu K. Z. je govoril dr. Verstovšek, urednik Cenčič, posestnik Pirtovšek. Shod je bil zelo dobro obiskan. Predsedoval je g. Pirtovšek.

š Na dobro obiskanem volivnem shodu K. Z. v Dobovi dné 25. aprila od pol 12. do 2. ure popoldne sta zanimivo govorila dr. Jankovič o dež. zboru, Mlakar o K. Z. Kandidatura dr. Jankoviča in Piška je bila soglasno sprejeta.

š Rajhenburg. Shod K. Z. je bil nad vse impozanten. Udeležilo se ga je nad 300 volivcev. Govorila sta kandidat K. Z. g. dr. Jankovič in veleposestnik Mlakar. Udeležil se je shoda tudi dr. Koderman s svojimi pristaši, a je žalil bil njegov trud neuspešen. Ni mogel namreč svojega obrta pričeti, ker so ga opozorili na parafrate, katerih pa veliki jurist Koderman do zdaj še ne pozna. Svetujemo mu, da pristopi k celjskemu »Orlu«, ki ima gotovo Schweitzerjev »Shodni zakon« na razpolago, ter se pouči, kako se je na shodu obnašati, ker se lahko zgodi, da pride njegovo, sicer dobro rejeno telo v konflikt z žuljavimi kmečkimi rokami, ki bi ga postavile na hlad.

š Dečna sela. Udeležba dobra. Govorila g. dr. Jankovič in Mlakar. Navdušenje za K. Z. veliko.

š Mala Nedelja. Tukajšnji shod je bil obiskan od 400 volivcev. Govoril državni poslanec Rožkar, župan Postrak in drugi.

š Sv. Križ na Murskem poju. Vkljub raznim važnim dogodkom v okolici (mladeniški shod v G. Radgoni, procesija v Veržej, shod kandidata slogašev v Ljutomeru itd.) je bil shod zelo dobro obiskan. Govoril je državni poslanec Rožkar. Za njim so še govorili domači gosp. župnik, kmet Kardinač in kaplan Tkavc.

š Ha'oze. Pri Sv. Barbari in pri Sv. Ani sta se vršila dobro obiskana volivna shoda K. Z. Govorili so kandidatje dr. Korosec, Ozmeč in Meško ter veleposestnik Brenčič.

To so glasovi iz nekaterih shodov K. Z. Bilo je še več shodov, a nismo prejeli poročil. A že to nam zadostuje, da si naredimo svojo sodbo, namreč, da je vse pošteno, slovensko ljudstvo v taboru K. Z. To nas veseli. Kandidatje K. Z. so bili sprejeti povsod z največjim navdušenjem. Ti shodi nas navdajajo z veseljem upom na lepo zmago pri volitvah štajerskih Slovencev. In v to jim pomoz Bog!

Izpred sodišča.

Ij Izžrebani porotniki. Za drugo letošnje porotno zasedanje, ki se prične dne 1. junija so bili izžrebani sledeči glavni porotniki: Belier Jožef, mesar v Tržiču; Benkovič Fr., posest. v Blagovici; Drogenik Franjo, trgovec in posestnik v Ljubljani. Domladiš Josip, trgovec in posestnik v Ill. Bistrici. Drenič Ivan, tovarnar in posestnik na Lancovem. Drmastijski Franjo, gostilničar in posestnik na Ježici. Dimnik Jakob, mesar in posestnik pri M. D. v Polju. Eržen Gabriel, trgovec in posestnik v Zupah. Franchetti Engelbert, brivec, Franzot Štefan, posestnik, Gričar Ivan, trgovinski poslovodja, vsi trije v Ljubljani. Grampovčan Andrej, trgovec in posestnik na Vrhniki. Hainrihar Franjo, trgovec in posestnik na Trati. Hodnik Franjo, posestnik v Spod. Logatcu. Jerančič Anton, trgovec in posestnik v Ljubljani. Jeglič Anton, mesar v Tržiču. Intihar Matija, c. kr. orožn. stražmojster v pokoju in posestnik v Zagorju. Kregar Ivan, pasar in posestnik, Krisch Peter, gostilničar in posestnik, oba v Ljubljani. Kastelic Anton, lesni trgovec in posestnik v Spodnjem Logatcu. Kunčič Franjo, izdelovalec sodavice in posestnik v Lescah. Lokar Josip, zasebni uradnik in posestnik v Ljubljani. Milavec Anton, lesni trgovec in posestnik v Dolenji vasi. Peterca Franjo, kontorist in posestnik, Petkovšek Ivan, strokovni učitelj v pokoju, Petrin Adolf, mizar, vsi trije v Ljubljani. Premrov Franjo, trgovec in posestnik v Martinjaku. Papler Franjo, strojar in posestnik v Doslovčah. Rakovec Ivan, posestnik tovarne v Kranju. Rihar Ivan, gostilničar in posestnik v Zgornjem Logatcu. Rus Josip, trgovec v Zgornjem Logatcu. Strussiner Josip, c. kr. poštni višji kontrolor v p. Toennis Emil, tovarnar in posestnik, oba v Ljubljani. Tomšič Ivan, tovarnar in posestnik, Verbič Jožef, zasebnik in zasebni uradnik, oba na Vrhniki. Žigon Matevž, trgovec v Škofji Loki. — Na domestni porotniki so: Ciber Ivan, strojnik in posestnik; Čebular Alojzij, posestnik; Hlebič Jernej, zidar in posestnik; Kačar

Karol, zeljar in posestnik; Keber Franjo, urar; Meden Viktor, trgovec in posestnik; Mikuš Anton, deželni računski revident; Olup Josip, prodajalec obleke; Zajec Franjo, urar, vsi v Ljubljani.

Ij Gledališka afera pred sodiščem. Gospa Magda Kučera-Ronovski, igralka na slovenskem gledališču, je imela navedo, da je hodila k nemškemu predstavu, in kakor ona izpove, le zaradi tega, da bi se bila bolj izobrazila v tej umetnosti. To njeno počenjanje pa ni bilo njenim tihim oboževalcem všeč. Zlasti se je za stvar zavzel F. A., pisarniški pomočnik, kateri ji je pisaril v imenu več tovarišev, da naj opušča obisk nemškega gledališča, sicer se bode občinstvo na to po dnevnikih opozorilo, v tem dopisu se je tudi nahačala opazka: »Bojte se javnega škandalu.« V drugem pismu, katerega je pisal p. lastnem priznanju obdolženec, se nahaja resno svarilo in napoved uprizaritve škandalčkov. In res se je dne 6. januarja t. l. pri popoldanski predstavi ob priliki ntenega nastopa brez povoda pričelo proti igralki demonstrirati. Posledica temu je bila odpoved od strani intendance. Magda Kučera-Ronovski pravi, da je imela radi odpovedi res materialno škodo, na katere povrnitev pa ne reflektuje kazenskimi potomi, ni pa imela povoda biti v strahu zaradi obdolženčevega ravnanja. A se zagovarja, da je iz gole simpatije do navedene umetnice tako ravnal, hoteč ji s prijaznim svetom pomagati ter ji simpatije občinstva pridobiti. Sodišče ga je obožbe hudodelstva javnega nasilstva oprostilo.

Zaradi žalitve cesarja. Jožef Gangelbauer, rojen v Lincu, sedaj prisiljenec v tukajšnji prisilni delavnici, je bil že 40krat predkaznovan; najposled so ga vtaknili v prisilnico. Tu se mu ni dopadlo in želel je izpremeniti bivališče. Ko ga je peljal paznik na delo, se je proti njemu zelo surovo obnašal, zato ga je odvedel k raportu. V pisarni ravnatelja se je v pričo nadpaznika jako žaljivo izrazil o cesarju in njegovi vladi, kar Gangelbauer odkrito priznava. Za kazni se mu je naložilo tri leta težke ječe.

JEZIKOVNE NAREDBE ZA DALMACIJO OD CESARJA POTRJEJENE.

Cesar je jezikovne naredbe za Dalmacijo potrdil. Zato se nemudoma razglase v deželnem zakoniku.

PROTIDINASTIČNO GIBANJE V SRBIJI. — PRINC JURIJ HOČE POSTATI KRALJ ALI VSAJ ZOPET PRESTOLONASLEDNIK.

Med srbskimi posadkami se opaža protidinastično gibanje. Agitacija sicer ni močna, a častnike le skrbi. Princ Jurij se je namreč popolnoma odtujil svoji rodbini in pripoveduje, da so mu lokavo izvabili odpoved prestolonasledstva. Jurij dela na to, da mu zopet priznajo prestolonasledstvo. Pomagala naj bi mu armada, v kateri je priljubljen, češ, da se ni ponižal pred Avstro-Ogrsko, kakor so se drugi. Prestolonaslednika Aleksandra ne smatrajo za resnega kandidata za krono. Sumijo, da hoče Jurij odstraniti svojega očeta in postati sam kralj.

SESTANEK ITALIJANSKEGA IN ANGLEŠKEGA KRALJA

se je vršil 29. t. m. v Baji pri Neapolju.

ANGLEŠKI DEFICIT

za leto 1908/09 je izkazan s 714.000 funtov šterlingov. Dohodki so bili za poldrug milijon nižji, kakor so jih proračunali. Proračun za leto 1909/10 pomnoži izdatke za 11.860.000 funtov šterlingov. Skupni deficit je pa proračunan na 15.048.000 funtov šterlingov.

RUSKA POIZKUŠNA MOBILIZACIJA.

Carjev ukaz določa, da se za izkušnjo mobilizirajo v kazanskem okraju mornariški in armadni rezervisti.

ČRNOGORSKI PRESTOLONASLEDNIK V PETERBURGU.

Črnogorski prestolonaslednik je došel v Peterburg, da se dogovori o izpremembah člena 29. berolinske pogodbe.

Darovi.

Gosp. dr. V. Pegan nam je izročil za šentiljske Slovence 20 kron, katere je n. klonila gospodična Mici Finžgar, ki je svoji nasprotnici velikodušno odpustila. Hvala! Naj bi druge odvetniške pisarne sledile temu zgledu!

Danes ob pol osmi uri zvečer, prihitite v veliko dvorano hotela »Union« k zadnjemu javnemu predavanju. Predava dež. odbornik dr. Evgen Lampe, o svojem : : potovanju v London. : : 70 krasnih skloptičnih slik.

Dnevne novice.

— **Izkoriščanje vodnih sil.** — Občinska elektrarna. Včeraj se je vršil v Radovljici sestanek zastopnikov občin Bled, Breznica, Jesenice, Begunje, Radovljica, Mošnje, Predtrg, Lesce in Koroška Bela zaradi nameravane občinske elektrarne ob Završnici. Na povabilo sta se došla k sestanku deželni odbornik dr. Lampe in deželni stavbeni nadsvetnik A. Klinar. Dr. Lampe je naglašal potrebo, da ohranimo domače vodne sile v domačih rokah in jih izkoristimo za potrebe poljedelskega in obrtnega prebivalstva. To nalogo naj izvršujejo dežela, občine, pa tudi podjetni domačini. Električna moč je pri nas še premalo poznana; v tem oziru smo zastopali za drugimi deželami. Obrtniku in poljedelcu dati luč in gonilno silo za stroje — to bodi skrb dežele in občin. Stavbeni nadsvetnik Klinar je podal tehnično poročilo o završniškem projektu in objektivno razložil vse ugodnosti in nepopolnosti projekta. Razvil se je živahen razgovor, in slednjič se je setavil ključ za prispevke občin k napravi, ki je proračunana na 650.000 K, in sklenilo se je, da v odbor za elektrarno pošlje vsaka občina dva zastopnika. Ta odbor ima nalogo, da pri skrbi natančen projekt in izvrši vse pravne predpogoje. Potem bodo sklepale občine.

— **»Deutsche Wacht«** nesramno napada deželnega odbornika dr. Pegana radi govora, ki ga je imel kot zagovornik obtožencev v demonstracijski pravdi. Srditi napadi »Deutsche Wacht« so za dr. Pegana le častni! Dr. Pegan je napram našemu uredniku izjavil, da ga ne brigajo velike psovke in laži od strani patentiranih obrekovalcev, pač pa se mu zdi oziroma na sedanje razmere na Štajerskem potrebno povdarjati, da ne more biti nobena laž bolj nerodna in neumná, kakor ta, da je Nemcem izpovedal kako tajnost iz slovenskega tabora. Kdor to verjame, mora biti pošteno rogat. Sicer pa »Wah-tarci« ne bo več odgovarjal in če bi o njem trdila kar hoče.

— **Od državne železnice.** C. kr. železniško ministrstvo je imenovalo Haas Ivana, cesarskega svetnika in inspektorja c. kr. državne železnice v Inomostu za načelnika oddelka III. pri ravnanstvu v Trstu. Premeščen je v ena iz Ljudevit, adjunkt in postajenačelnik iz Ajdovščine k ravnanstvu odd. VII. v Trst.

— **Državna podpora.** C. kr. poljedelsko ministrstvo je dovolilo za vodovod v Dobcu, občina Cirknica, prispevek 300 kron.

— **Romantična »Divaška vilenica«**, 15 minut oddaljena od železniške postaje Divača, bo v nedeljo 2. maja t. l. sijajno razsvetljena od 4. ure popoldne do 7. ure zvečer ob vsakem vremenu. Ker je za ta dan vstopnina določena na 1 krono za osebo, nudi se slehernemu redka prilika, poleteti 2. maja v Divačo in si ogledati krasote, ki jih krije ta naš podzemeljski dom.

— **Vojaška imenovanja.** Naš gorjanski rojak B. Schemua, načelnik 9. divizije v Mostarju, je postal feldmaršallajtnant. Poročniki so postali: F. Strel pri 47., V. Potočnik pri 7., Fr. Šega pri 97. in M. pl. Lukanc pri 17. pešpolku. — Nadporočnikom je imenovan L. Susteršič pri 27. domobranskem pešpolku, poročniki so pa postali A. Poznik in A. Zavrl pri 27. dom. pešpolku, E. Zupanc pri 26. in Stanko Širca pri 79. domobranskem pešpolku.

— **Naš rojak gospod Vilibald Bernard** je postal poročnik pri c. kr. domobranskem ulanskem polku št. 1 v Lvovu.

— **Dobernig obolel?** Nemški listi poročajo, da se je celovski državni poslanec Dobernig iz zdravstvenih ozirov preselil iz Celovca v Gradec. Zdravniki da so mu svetovali popoln mir in da radi tega ni izključeno, da se popolnoma odpove poslanstvu.

— **Umrl** je v Sarajevu 27. t. m. učitelj na tamošnjem učiteljskem gosp. Anton Hangi.

— **Leto dni ni nobeden umrl** v vasi Illoviu v Istri. Vas šteje 600 duš, a ni bilo v isti celo leto nobene bolezni, vzlic temu da je prebivalstvo zelo siromašno.

Štajerske novice.

— **Ženska in deklška podružnica nemškega »Schulvereina«** v Celju — pod vodstvom protestantskih žen. Dne 27. aprila se je ustanovila ta podružnica. Predsednica je žena stavbenega mojstra Lindauer, podpredsednica žena trgovca Stigera. Obe sta protestantki, prva stare vere, druga pa še ni dolgo odpadla. In pod tako vodstvo silijo nekatere ženske, ki bi boljše doma ostale. Za zdaj še imena zamočimo.

— **Hans Woschnagg** — Sokol! Sorodnik prejšnjega slovenskega poslanca Ivana Vošnjaka ter bratov dr. Josipa in Mihaela Vošnjaka — samih znamenitih Slovencev — kandidira zdaj za nemškega poslanca. Listi so mu začeli očitati, da je bil nekdanji Sokol — slovenski, ud slovenske čitalnice, da je razobešal svoj čas slo-

vensko trobojnico itd. Hans pa vse to taji na javnih shodih. To se že skrajna predrznost Poturica je povsod enaka!

— **Nemške šole v Gaberju** celjska občina ne bo zidala. Darilo 105.000 kron bo vrnila nemškemu »Schulvereinu«.

— **Smrti vsled padca v klet.** Umrla je vdova trgovca Walanda, lastnica vile »Lidije« na Bregu pri Celju. Padla je tako nesrečno po stopnicah v klet, da se je težko poškodovala in vsled teh poškod umrla.

Ljubljanske novice.

— **Lj Zabavni večer** priredi »Katoliško društvo za delavce« v nedeljo zvečer ob 7. uri v dvorani »Rokodelskega doma« (Komenskega ulice) z jako zanimivim sporedom, ki obsega tamburaške in pevske točke za zanimivo dramatično predstavo. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **O delih za izsuševanje barja**, proračunjenih na 2 milijona 684 tisoč kron, je bila danes ob 10. uri dopoldne ofertna obravnava pod predsedstvom dvornega svetnika grofa Chorinskega. Oferirali so: Ivan Martelanc in drug, Trst (4.496.872 K 26 vin.), J. Schnell, Dunaj (4.417.281 K 5 v.), Lončarič in drug, Ljubljana (4.136.755 kron 40 vin.), Redlich Berger, Dunaj (4.122.358 K 69 vin.), Albert Buss, Gradec (3.470.031 K), Dunajsko društvo »Bau-Union« (3.430.641 K 48 vin.), Alpenländische Baugesellschaft, Celovec (3.278.495 kron 93 vin.). Edina domača tvrdka, ki je oferirala, je Lončarič in drug. Med tujimi ponudniki je edina strokovnjaška tvrdka, ki se res bavi s predpisanimi deli, Berger. Med to tvrdko in domačo tvrdko Lončarič je pri velikanski svoti razlika samo 14 tisoč kron. Oddaja del se pridrži komisiji za osuševanje barja.

— **Lj Srce nemške žene.** Pač vsakdo je sedaj po prestanih septembarskih dogodkih moral čutili z nesrečnimi žrtvami, ki so obsojene v večmesečne in večtedenske ječe. Le najsrajnejše narodno sovraštvo ostane pri tem nedotakljivo blažjim čutilom. Kako srdito nas sovraži Nemci, smo spoznali zopet ob tej priliki. Kako veliko je to nemško sovraštvo pa najbolj priča obnašanje nemškega »nežnega spola«. O Lini Kreuter in takih nemških damah ne govorimo, saj jih celo prekašajo dame, ki bi imele dovolj povoda, da se vzdrže konkurence z Lino Kreuterjevo. Dovolj je, če za danes povemo samo en zgled: Ko je zvedela soproga državnega prav. nam. Neupergerja za obsodbo obtožencev, je očitno ploskala. Če se taka dama ne more vzdržati, da bi tako javno ne kazala narodnega sovraštva, potem to pač najbolje pojasnjuje položaj!

— **Lj Proti bivšemu trgovcu Ernestu Sarku** je državno pravdnistvo ustavilo preiskavo radi goljufije.

— **Lj Zanimiva bilard-borba** se bode vršila danes zvečer v kavarni »Union« med umetnikom Jean Bruno in nekim ljubljanskim amater-igralcem. Začetek ob 9. uri zvečer.

— **Lj Uršulinska šola.** Jutri, v soboto, dne 1. maja, je ob 8. uri v uršulinski cerkvi prvo sveto obhajilo za učenke uršulinske vnanje šole. K slovesnosti se še prav posebno vabijo stariši, botri, sorodniki in znanzi prvoobhajank.

— **Lj Izredna seja ljubljanskega občinskega sveta** bo jutri ob 11. uri dopoldne, o zadevi stavke električne železnice.

— **Lj Otroka je rešil iz Ljubljane.** Te dni je ob Ljubljani kaj živahno. Saj se nam po dolgi zimi smehljajo zopet zelena spomlad in pa — vojaki imajo svoje plovne vaje. Odraščeni in starčki obeh spolov jih hodijo gledat. Kdo bi otrokom zameril, da jih kar mrgoli ob obalah. Včeraj popoldne nekaj minut pred 4. uro bi pa rado-vednost kmalu zahtevala mlado žrtev. Gotovo sta tudi pomlad in vojaštvo privabila na nasip sv. Petra gručo malih otrok, ki so se igrali na perišču pod delavnico ključavničarja Breskvarja. Bredli so po vodi, plezali na kole in žico ob vodi in gledali za družino rac, ki je veselo vesljala dol po Ljubljani. Neposredni vzrok nezgode so torej bile — race. Peganov sedem let stari Gusti s sv. Petra ceste št. 47, I. nadstropje, strojevodje južne železnice gosp. Avgusta Pegana sinček, je bil preveč rado-veden. Štrbunk! in v vodi je ležal. Valovje ga je neslo že kakih dvajset metrov daleč, dva do tri metre od brega, otrok je tiščal glavo navzdol, kar vrže na klica-nje našega poročevalca, ki je otroka zapazil iz šolskega drevoreda, brivski mojster Stanko Kelšin iz Kopitarjeve ulice klobuk od sebe in skoči obločen, kakor je bil, za dečkom. Bil je zadnji čas. Hitro ga zagrabl za obleko na hrbtu ter plava z eno roko proti bregu, kjer ga potegne med tem došli ključavničar g. Breskvar na kopno. Dečka so postavili na glavo, da je izbruhal vodo, potem pa ga spremili domov, kjer ga pa, bojimo se, ni čakal preveč prijazen sprejem...

— **Lj Pobegnili** je od 27. domobranskega polka 25letni prostak Anton Peressot, rodom iz Gradišča. Kam jo je popihnil, še ni znano.

— **Lj Stavka uslužbencev električne železnice** traja še danes. Obratno vodstvo ima sicer nekaj ljudi na razpolago, vendar ti ne vozijo. V remizi, kjer stojijo vozovi, je žandarmerijska in policijska straža, ki pa nima prav nič opraviti, ker od stavkajočih nikogar ni blizu. Jutri zjutraj se pripeljejo v Ljubljano zastopniki direkcije, ki bodo imeli natančne instrukcije glede stavke. Danes popoldne imajo stavkajoči shod po § 2. Za zvečer ob 8. uri pa je »Narodna delavska organizacija« sklicala shod v areno »Narodnega doma« z dnevnim redom: »Stavka na električni cestni železnici v Ljubljani«. Shod pa je deželno predsedstvo prepovedalo. Stavka se vrši popolnoma mirno.

— **Lj Zgubil se je majhen psiček** foxterrier s številko 329. Kdor ga vjame, naj ga odda na Bregu št. 20 g. Hinku Kavčiču.

Telefonska in brzojavna poročila.

— **RICMANJSKO VPRAŠANJE DEFINITIVNO REŠENO.**

— **Trst, 30. aprila.** Včeraj je bila seja občinskega zastopa v Dolini, v kateri je bilo ricmanjsko vprašanje končno rešeno. Tozadevne formalnosti, tihoče se pogajanja, so dovedle do končnega ugodnega zaključka.

— **BOSANSKA AGRARNA IN KOMERCIJONELNA BANKA SANKCIJONIRANA.**

— **Dunaj, 30. aprila.** V državni zbornici je danes veliko razburjenje, ker je cesar sankcioniral ustanovitev privatne agrarne in komercialne banke za Bosno. Banka prične takoj meseca maja posloovati. Ker so poslanci popolnoma na nejasnem, ako so bili pri tem podjetju avstrijski interesi dovolj varovani in ako ne na nameravajo samo Mažari pridobiti vpliva na to banko, so danes razne stranke sklenile, zahtevati od vlade natančnih pojasnil. Že dolgo časa je bilo jasno, da se je baron Burian preveč angažiral, da bi se popolnoma preprečilo to banko, vendar je še dne 11. marca avstrijski finančni minister Bilinski na vprašanje dr. Susteršičeve izjavil, da bo v slučaju ustanovitve avstrijske vlada gledala na to, da bo tudi kaka avstrijska banka angaževana pri podjetju, in sicer ne samo s kapitalom, ampak tudi s paritetnim vplivom. tako da bo avstr. vlada s tem avstrijskim denarnim zavodom na razlastitev posestev v Bosni ravno tako vplivala, kakor ogrska vlada po svojem denarnem zavodu. Ker pa, kakor rečeno, ni jasno, so razni poslanci, posebno jugoslovanski, sklenili odločno akcijo pri vladi.

— **Dunaj, 30. aprila.** Na posredovanje slovanskih poslancev je vlada obljubila, da da potrebna pojasnila v današnji seji bosanskega odseka ter da predloži vso tozadevno korespondenco. Od izida te seje je odvisno nadaljne stališče slovanskih poslancev.

— **OGRSKA KRIZA.**

— **Budimpešta, 30. aprila.** Wekerle se je izrazil, da ne bo pristal na tako rešitev krize, ki bi eliminirala neodvisno stranko. Rešitev je le možna, če ostane sedanja večina. Minister Košut in tovariši da pripravljajo program, ki bo razrešil položaj in bi zagotovil mir med kraljem in narodom za cele generacije. Ta program da obsega voliv. reformo, bančno in vojaško vprašanje, samostojno carinsko ozemlje. Nova vlada da do leta 1911 pusti na miru bančno zadevo, od leta 1917 dalje pa izvede na vseh panogah popolno gospodarsko samostojnost.

— **Dunaj, 30. aprila.** Poslanec Stransky je v zadevi bosanske agrarne banke interpeliral ter se pritožil, da je skupni finančni minister Burian, ko je iskal 36 milijonov kron za Turčijo, obrnil se samo na dunajske in budimpeštanske banke, pre-zrl pa slovanske banke.

— **CESAR V BUDIMPEŠTI.**

— **Dunaj, 30. aprila.** Cesar se v torek s posebnim dvornim vlakom odpelje v Budimpešto, da poizkuša razvozlati ogrsko krizo. Sprejemal bo v ta namen od srede dalje ogrske politike.

— **POVRATEK REZERVISTOV.**

— **Budimpešta, 30. aprila.** Od 23. do 27. aprila se je odpeljal iz Bosne 31.000 rezervistov.

— **PRVI AVSTRIJSKI VOJAŠKI ZRAKOPLOV.**

— **Dunaj, 30. aprila.** Avstrija kupi vodilij zrakoplov Parsevalovega sistema.

— **PORAZ SOCIALNIH DEMOKRATOV.**

— **Praga, 30. aprila.** Pri ožji volitvi na Višehradu je bil izvoljen v državni zbor Mladoček dr. Metelka proti socialnemu demokratu.

— **POD NOVIM SULTANOM.**

— **Carigrad, 30. junija.** Prestolonasledstveno vprašanje se na Turškem sedaj uredi po evropskem načinu. Najstarejši sultanov sin postane prestolonaslednik. Evnuštvo se popolnoma odpravi. Prvič na Turškem bo sedaj kovan srebrn in zlat denar s sultanovo sliko. Izvede se splošna vojaška dolžnost.

— **Carigrad, 30. aprila.** Nova turška vlada je v veliki denarni zadregi. Le s težavo je dobila 50.000 funtov.

— **O VJETEREM SULTANU.**

— **Solun, 30. aprila.** Mladoturška vlada je sklenila kupiti vilo Aladini, v kateri prebiva stari vjeti sultan, ter jo obdati z pet metrov visokim zidom. Pogled na morje ta zid ne bo oviral. Vjeti sultan dobi nekaj dvornikov in svojo kuhinjo. Vjetega sultana ne postavijo pred sodišče, pač pa ostane nad njim izrečeno progonstvo. Včerajšnja razsvetljavo na čast novemu sultanu je vjeti sultan lahko vso videl.

— **Carigrad, 30. aprila.** Velik del premoženja starega sultana je tako naložen, da ga nova vlada ne more konfiscirati. Vedelo se je, da ima sultan Abdul Hamid vedno v svojih palači skritih četrt milijona turških funtov, a kljub iskanju tega denarja doslej še niso našli. Novi sultan je sedaj brez premoženja.

— **SULTANOV DAR NARODU. — ABDUL HAMID JE PROSIL KRUHA.**

— **Carigrad, 30. aprila.** Večerni list »Servesti Funum« javlja, da je novi sultan podaril vse svoje privatno imetje narodu. Abdul Hamid radi obleganja Jildiza in odprave služabništva ni štiriindvajset ur nič jedel, kar je sam povedal poslanstvu, ki mu je naznanilo, da je odstavljen, ter je prosil kruha. Omenjeni list pravi, da je to kazen božja.

— **SUMLJIVO OPRAVIČEVANJE.**

— **Rim, 30. aprila.** O sestanku, ki se je vršil včeraj med laškim in angleškim kraljem na ladji »Re Umberto«, piše oficijozna »Tribuna«, da ni namenjen zato, da začne ali pokriva nove diplomaške intrige ali pa da izpremeni zunanjo politično smer Italije, oziroma da se sklepajo nova prijateljstva in ustvarijo sovraštva, marveč za to, da utrdi sedanje dobro (!!) razmerje mednarodne diplomacije.

— **RUSI V PERZIJU.**

— **Taebris, 30. aprila.** Danes so prednje straže 119 kazakov in 96 infanteristov došle v Taebris ter so bile prijazno sprejete od Evropejcev in prebivalstva. Revolucionarji so bili mirni.

Rogaški, Styria=vrelec,

— **Zdravilna voda proti oteklini v želodcu in krčem, Brighovemu priporočena!**

— **Izborni vnetju ledvic, katarom v grlu in krlju, v želodcu zdravilni in črevih, diatezi, zaprtju, učinki!** M 7146-1 boleznih na jetrih itd.

TRŽNE CENE.

— **Cene veljajo za 50 kg. Budimpešta 30. aprila.**

— **Pšenica za maj** 13.99
— **Pšenica za oktober l. 1909.** 11.87
— **Rž za april l. 1909.** 9.38
— **Oves za april** 7.53
— **Koruzna za maj l. 1909.** 7.68
— **Efektiv vzdržno.**

Meteorološko poročilo.

— **Višina n. morjem 305.2 m, sred. zračn. tlak 735.0 mm.**

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Veterevi	Nebo	Podl. vlaž. v %
29	9. zveč.	736.2	11.9	sr. jvzh.	jasno	
30	7. zjut.	34.0	11.6	sr. jzh.	pol obl.	00
	2. pop	30.5	18.3	p.m. jug.		

— **Srednja včerašnja temp. 12.3°, norm. 11.8°.**

— **Pravilno ime Schichtovega pralnega izvlečka je**

— **„FRAUENLOB“**

— **To je najboljši milni prašek za namakanje perila in popolno nadomestilo za beljenje po travi.**

— **DOBIVA SE POVŠOD.**

Prvi kranjski pogrebni zavod
Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 10.
Ustanovljen leta 1868. Telefon št. 97.

FR. DOBERLET

Prevzamejo se pogrebi, prevažanje z vozom in po železnici in oskrbujejo se tudi pogrebni se tiče stvari v Ljubljani po najnižjih cenah.
Imitovane kovinske krste lastnega izdelka. Velika zaloga kovinskih krst v vseh velikostih s primerno opremo. Oskrbujejo se sveži in suhi cvetlični venzi s primernimi trakovi z napisom in brez napisa. 1047 13-1

Gostilna v Ljubljani
z dvema sobama, vrhom, stanovanjem se odda v najem. Več se poišče v upravnistvu „Slovenca“ 1180 3-1
V Borovnici, sredi vasi, se da v najem ali pa prodaja pod jako ugodnimi pogoji kjer je bila trgovina mnogo let ter priprava za različne obrti. — Več pove županstvo. 1167 4-1

hiša
Išče se
cerkvenik —
v Ribnici na Pohorju, samski tenoristi-pevci in rokodelci imajo prednost. Poizvedbe pri L. Sterle, organistu ravnotam. 1162 5-1

Paulus-briket
najboljši šlezjski premog stisnjen v kocke, 8000 kalorij kurilne izbornosti. Kurjenje sob in štedilnikov priprosto kakor z navadnim premogom, le da je hitreje, boljše in dalje trajajoče.
Bohemia-premog
kosovnik in orehovnik, najboljše vrste, brez prahu, brez kamenja, presejan in izbran, 5000 kalorij, tedaj brez konkurence. Pošilja se točno tudi izven Ljubljane, briket brez opažanja. Priporoča samozaloga Josip Paulin, glavna zaloga premoga v Ljubljani, Nova 3055 ulica št. 3. (9)

Enonadstropna hiša
v dobrem stanu, tik okrajne ceste, z vsemi gospodarskimi poslopji, vodnjakom, velikim sadnim vrhom ter vrhom za zelenjavo, se prodaja iz proste roke. Pripravno je za kakega vpokojenca ali kako trgovino. Proda se takoj pod ugodnimi pogoji radi izselitve. Poišče se pri lastnici v Žužemperku na Dolenjskem št. 49. 1177 3-1

PRODAJALKA
se išče v slaščičarni KIRBISCH, 1191 Gledališka stolba 3. 3-1

APNO vsakih štirinajst dni, se dobiva pri kamnoseku **ALOJZIJU VODNIKU** Ljubljana, Kolodvorske ul. 32 z lastnih kamenolomov. Na deželo se razpošilja tudi cele vagone. 1154 6-1
Na prodaj je **37.000 m² sveta** v bližini mesta, ki je jako pripravno za razdelitev na stavbišča, dalje več hiš z dobrimi gostilnami v mestu in izven mesta, več zasebnih hiš z lepimi vrtovi, vile v mestu kakor tudi na Gorenjskem, lepa velika posestva na Spod. Stajerskem, posestvo z milinom in več stavbenih parcel. Za avgust se išče več manjših in večjih stanovanj za stalne mirne stanke. Kupijo se veleposestva in posestva, bodisi kjerkoli hočejo. Vpraša se v pisarni Peter Matelica v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 10. 1197 1-1

Sobno slikarska in pleskarska turška
Speletič & Remžgar, Ljubljana, Rimska cesta 16
se priporoča glavnemu občinstvu za vse v to stroko spadajoča dela v Ljubljani kakor tudi na deželi. Delo solidno. Cene primerne. 920 (1)

IVAN PENGOV
podobar, izdelovatelj oltarjev, itd., naznanja prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je prevzel znano podobarsko delavnico umrlega g. Ana. Rovšeka, Kolodvorske ulice št. 20. Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10 letnega praktičnega dela pri ranjem g. Rovšku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj. 3438 52-7

Dva krojaška pomočnika
1188 za veliko delo in 3-1
enega za malo delo sprejme takoj **ANTON ČEBULJ**, krojaški mojster, JESENICE na Gorenjskem.

Švicarija.
3 KONCERTI
„Slovenske Filharmonije“
v soboto, 1. maja, začetek ob 7. zjutraj
v nedeljo, 2. maja, ob pol 10. uri dopold.
in ob 3. uri popoldne.
Vselej vstopnine prosto!!! 1190 1-1

Lovci pozor!
Dne 5. maja 1909 se vrši ob pol 11. uri dop. v Vel. Laščah javna dražba lova občine Rob. Lovišče spada k eno najboljšim naših lovov na Kranjskem, je zelo obširno in bogato divjačine, kakor srn, zajcev, lisic, vider itd. Natančna pojasnila pri županstvu občine Rob. **Županstvo občine Rob,** dne 28. aprila 1909. Župan: Miha Jakše.

Imam na prodaj še 15.000 cepljenih trt
teh-le vrst:
silvanec
laški rizling
traminac
muškata
mosler
šipon
in druge po nižani ceni 100 komadov po 11 K, 1000 kom. 100 K. Oglasiti se je takoj. Pošlje se takoj po pošti ali po železnici. 1130 4-1
V zalogi imam še razna bela, rdeča in črna vina. Pošilja se od 56 l. nadalje. Cena po dogovoru.
Josip Cotič, trtničar in vinogradnik, Vrhopolje, p. Vipava.

Nižje-avstr. zdravniška zbornica
je v letu 1899 doposlala c. kr. notranjemu ministertvu vlogo, v kateri navaja, da so dognale opetovane kemične preiskave Serravallovega kina-vina, da vsebuje mesto naznanjenih 0.4% železo-oksida le 0.001 do 0.006%, to je ne več kot navadno vino. (Wiener Allg. Zeitg. 4. junija 1899.)
Železnato vino lekarja Piccoli-ja v Ljubljani vsebuje natančno množino železa, ki se mora po določilih o zdravilih dovajati bolnemu organizmu. Pollit. stekl. 2 K.

Krasno
pomladansko zalogo modnega blaga za gospode in dame :: priporoča :: **Engelbert Skušek** Ljubljana, Mestni trg 19

Ilustrovani ceniki zastoni in franko

Ilustrovani ceniki zastoni in franko

Marijin trg št. 1.
Največja zaloga najfinjših barv
za umetnike, od dr. Schönfelda & Co. Fine oljne barve za študije, akvarelne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarna kreda, zlate in raznobarne bronze. Plisto in kovinsko zlato, srebro in aluminij v listih. Štampiljske barve. Oglje za risanje. Raznobarne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Palete, škatle za študije. Copliči za umetnike, slikarje in pleskarje. ::
Najnovejši
slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejši in moderne suhe, kemične, prstene in ručinske barve. ::
Priznana najboljši in najizdatnejši ::
oljnate barve
za pleskarje, stavbe in pohištvene mizarje in hišne posestnike itd. priporoča ::
Adolf Hauptmann
Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja. Prodaja najboljšega mizararskega **lima** po najnižji ceni, **karbolineja** samo boljše vrste, **gipsa** elabastra in steklatnega za podobarje in zidarje. 1
Ustanovljeno 1832. ::
Zahtevajte cenike! ::

Ravno dospelo 3000 kom. dežnih plaščev za hribolazce od K 6 — in višje do najfinišne kakovosti.
Ogromna zaloga športnih in modnih oblek, površnikov, posameznih hlač in modnih telovnikov za gospode. Velika izbira prašnih plaščev za dame. Cene zmerno nizke!

O. BERNATOVIC
Ljubljana, Mestni trg 5.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst
Delniška glavica
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 1/2% priporoča pramene na 3% zem. kred. sredstva II. a K 5.50, zrebanje 5. maja glav. dob. K 60.000 4% og. hipot. sredstva K 4 — zrebanje 15. maja glav. dob. K 70.000 3% „ „ „ I. a „ 4.50, „ 15. maja „ „ 90.000 og. premijske sredstva polovice K 7 — cele „ K 12 — 15. maja „ „ K 200.000

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst
Rezervni fond
K 500.000.